Comisia Europeană

Sprijinul comunitar

Programe pentru IMM-uri

Prezentarea principalelor oportunităţi de finanţare destinate IMM-uri lor

ianuarie 2012

.Introducere

Uniunea Europeană oferă **sprijin pentru întreprinderile mici şi mijlocii din Europa** (IMM-uri). Acesta este disponibil sub **forme diferite**, precum subvenţii, împrumuturi şi, în anumite cazuri, garanţii. Sprijinul poate fi oferit fie direct, fie prin intermediul programelor gestionate la nivel naţional sau regional, precum Fondurile structurale ale Uniunii Europene. De asemenea, IMM-urile pot beneficia de o serie de măsuri de asistenţă non-financiară, sub forma programelor şi serviciilor de sprijin pentru întreprinderi.
Acest instrument urmăreşte să prezinte principalele programe comunitare disponibile pentru IMM-uri şi conţine o scurtă descriere, precum şi principalele site-uri ale fiecărui program. Vă rugăm să reţineţi că ghidul nu este exhaustiv.

Schemele de asistenţă se împart în **patru categorii:**

1. Oportunităţi de finanţare tematice.

Acest tip de finanţare are obiective tematice specifice - mediu, cercetare, educaţie - şi este conceput şi pus în aplicare de diferite departamente ale Comisiei Europene. De obicei, IMM-urile sau alte organizaţii pot depune direct o cerere în cadrul acestor programe, cu condiţia prezentării de proiecte durabile, transnaţionale şi cu valoare adăugată. În funcţie de natura programului, printre solicitanţi se pot număra de asemenea grupări industriale, asociaţii ale întreprinderilor, furnizori de sprijin pentru întreprinderi şi/sau consultanţi.

Regula generală este cofinanţarea: sprijinul Uniunii Europene ia forma unor subvenţii care acoperă doar o parte a costurilor unui proiect.

2. Fonduri structurale

Fondurile structurale (Fondul European de Dezvoltare Regională [FEDR] şi Fondul Social European [FSE]) sunt instrumentele comunitare de finanţare cu cele mai mari fonduri dedicate IMM-urilor, prin intermediul diferitelor programe tematice şi iniţiative comunitare puse în aplicare la nivel regional. Beneficiarii fondurilor structurale primesc o contribuţie directă pentru finanţarea proiectelor lor.

Vă rugăm să reţineţi că gestiunea programelor şi selecţia proiectelor are loc la nivel naţional şi regional.

3. Instrumente financiare

Majoritatea instrumentelor financiare sunt disponibile indirect, prin intermediul intermediarilor financiari. Multe dintre ele sunt gestionate de Fondul European de Investiţii.

4. Sprijin pentru internaţionalizarea IMM-urilor

În general, sprijinul ia forma asistenţei oferite organizaţiilor intermediare şi/sau autorităţilor publice din domeniul internaţionalizării, care vizează sprijinirea IMM-urilor în demersul lor de a pătrunde pe pieţele necomunitare.

5. Unde pot primi ajutor la nivel local?

Informaţii despre reţeaua Enterprise Europe Network care oferă sprijin pentru întreprinderile din statele membre.

= Informaţii suplimentare

1. Oportunităţi de finanţare

Mediu, energie şi transport

✓ LIFE +

Acest program are trei componente:

- Natură şi biodiversitate;

- Politică şi guvernare în materie de mediu;

- Informare şi comunicare.

LIFE+ are un buget previzionat de 2,1 miliarde € pentru perioada 2007-2013. IMM-urile vor putea accesa finanţările LIFE+ atât prin fondurile gestionate de Comisia Europeană, cât şi prin cele gestionate de agenţiile naţionale.

Informaţii suplimentare: http://ec.europa.eu/environment/life/funding/lifeplus.htm

Pentru alte surse de finanţare din domeniul mediului, consultaţi paginile web ale Direcţiei Generale Mediu: http://ec.europa.eu/environment/funding/intro_en.htm

✓ Programul cadru pentru competitivitate şi inovaţie (CIP)

„Programul cadru pentru competitivitate şi inovaţie" (CIP) este un răspuns coerent şi integrat la obiectivele Strategiei de la Lisabona revizuite pentru creştere şi locuri de muncă. Programul se derulează pe perioada 2007-2013 şi are un buget de aproximativ 3,6 miliarde €.

În materie de mediu şi de energie, CIP cuprinde:

a) un Program pentru inovaţie şi antreprenoriat (EIP) care conţine o parte dedicată ecoinovaţiei, pentru care au fost alocate aproximativ 430 miliarde €. Scopul este utilizarea întregului potenţial al tehnologiilor ecologice pentru protecţia mediului, contribuind, în acelaşi timp, la creşterea economică şi a competitivităţii.

b) Programul Intelligent Energy Europe (IEE), pentru care au fost alocate aproximativ 727 milioane €. Programul Intelligent Energy-Europe cuprinde acţiuni care urmăresc creşterea adoptării şi cererii de eficienţă energetică, promovarea surselor de energie regenerabilă şi a diversificării energetice, precum şi stimularea diversificării carburanţilor şi a eficienţei energetice în transporturi.

c) Programul de sprijinire a politicii în materie de tehnologie a informaţiei şi comunicaţiilor (ICT-PSP), pentru care au fost alocate aproximativ 730 miliarde €.

Informaţii suplimentare: http://ec.europa.eu/cip/index_en.htm

✓ Marco Polo II (2007-2013)

Programul Marco Polo vizează reducerea ambuteiajelor, îmbunătăţirea performanţelor de mediu ale sistemului de transport de mărfuri în interiorul Comunităţii şi intensificarea intermodalităţii, contribuind astfel la un sistem de transport eficient şi durabil. Pentru a atinge acest obiectiv, programul finanţează acţiuni în domeniul transportului de mărfuri, al logisticii şi al altor pieţe relevante, inclusiv autostrăzi maritime şi măsuri de evitare a traficului. Programul dispune de un buget de 400 milioane € pentru perioada 2007-2013.

Informaţii suplimentare: http://ec.europa.eu/transport/marcopolo/index_en.htm

Pentru informaţii suplimentare despre politica europeană din domeniul energiei şi transportului, consultaţi site-ul web al Direcţiei Generale Energie şi Direcţiei Generale Mobilitate şi Transporturi:

http://ec.europa.eu/dgs/transport/index_en.htm

http://ec.europa.eu/dgs/energy/index_en.htm

Inovaţie şi cercetare

✓ Al şaptelea program cadru pentru cercetare şi dezvoltare tehnologică (2007-2013)

Cel de-al şaptelea program cadru pentru cercetare şi dezvoltare tehnologică (PC7) acordă o atenţie specială IMM-urilor, prin intermediul programelor sale diferite: „Cooperare" (aproximativ 32,3 miliarde €), „Idei" (aproximativ 7,5 miliarde €), „Oameni" (aproximativ 4,7 miliarde €) şi „Capacităţi" (aproximativ 4 miliarde €).

Promovarea participării IMM-urilor la programul „Cooperare"	IMM-urile sunt încurajate să participe activ la toate acţiunile de cercetare. De asemenea, este încurajată implicarea IMM-urilor în cadrul iniţiativelor tehnologice comune (ITC), acolo unde o astfel de activitate este considerată adecvată.
Programul „Idei" este deschis IMM-urilor	Ca în orice organizaţie, echipele de cercetători din IMM-uri pot concura pe criterii de excelenţă.
Potenţialul uman din cercetare şi tehnologie în cadrul programului „Oameni"	O mai mare atenţie este îndreptată spre încurajarea participării crescute a IMM-urilor la „parteneriatele şi platformele dintre întreprinderi şi universităţi".
„Cercetare în beneficiul IMM-urilor" din cadrul programului „Capacităţi"	„Cercetare în beneficiul IMM-urilor" vizează întărirea capacităţii de inovare a IMM-urilor europene şi a contribuţiei lor la dezvoltarea de produse şi de pieţe bazate pe noile tehnologii. Bugetul estimativ pentru acţiunile specifice IMM-urilor este de aproximativ 1,3 miliarde €.

Informaţii suplimentare: http://cordis.europa.eu/fp7/home_en.html

Pentru informaţii suplimentare despre politica europeană din domeniul cercetării şi dezvoltării, consultaţi site-ul web al Direcţiei Generale Cercetare şi Dezvoltare: http://ec.europa.eu/education/index_en.html

CORDIS, Serviciul comunitar de informare privind cercetarea şi dezvoltarea: http://cordis.europa.eu

Techweb este portalul de cercetare destinat IMM-urilor realizat de Comisia Europeană. Portalul oferă informaţii şi resurse pentru IMM-urile orientate spre tehnologie care doresc să solicite o finanţare pentru cercetare în cadrul celui de-al şaptelea program cadru de cercetare. http://ec.europa.eu/research/sme-techweb/index_en.cfm.

Serviciul de informaţii pe teme de cercetare al Direcţiei Generale Cercetare şi Dezvoltare: http://ec.europa.eu/research/index.cfm?pg=enquiries

Este disponibilă o listă a **punctelor naţionale de contact pentru IMM-uri** (PNC) din cadrul PC7. Comisia Europeană finanţează această reţea care urmăreşte să ofere informaţii practice, asistenţă şi instruire pentru potenţialii participanţi şi antreprenori.

Informaţii suplimentare: http://ec.europa.eu/research/sme-techweb/index_en.cfm?pg=support

✓ Programul cadru pentru competitivitate şi inovaţie (CIP)

„Programul cadru pentru competitivitate şi inovaţie" (CIP) este un răspuns coerent şi integrat la obiectivele Strategiei de la Lisabona revizuite pentru creştere şi locuri de muncă. Programul se derulează pe perioada 2007-2013 şi are un buget de aproximativ 3,6 miliarde €.

În materie de inovaţie şi TI, CIP are două componente principale:

a) Programul pentru inovaţie şi antreprenoriat (EIP) vizează îmbunătăţirea condiţiilor necesare inovaţiei, precum schimbul de bune practici dintre statele membre şi acţiunile care vizează îmbunătăţirea, încurajarea şi promovarea inovaţiei în întreprinderi. Programul finanţează acţiuni care vizează intensificarea inovaţiei sectoriale specifice, grupările de întreprinderi, parteneriatele public-private de inovare şi aplicarea gestiunii inovaţiei.

b) Programul de sprijin strategic TIC pentru care au fost alocate aproximativ 728 milioane €. Programul TIC vizează stimularea convergenţei pieţelor pentru reţele şi servicii electronice, conţinuturi media şi tehnologii digitale. De asemenea, programul finanţează modernizarea serviciilor din sectorul public, urmărind să crească productivitatea şi calitatea serviciilor.

Informaţii suplimentare: http://ec.europa.eu/cip/index_en.htm

Pentru informaţii despre alte programe şi iniţiative care contribuie la dezvoltarea societăţii informaţionale, consultaţi site-ul web al Direcţiei Generale Societatea Informaţională. http://ec.europa.eu/information_society/index_en.htm

EUREKA – o reţea de cercetare şi dezvoltare orientată spre piaţă

Eureka este o reţea paneuropeană de organizaţii de cercetare şi dezvoltare industrială, orientată spre piaţă, care susţine competitivitatea companiilor europene prin crearea de legături şi de reţele inovatoare în 36 de ţări. EUREKA oferă partenerilor de proiect acces rapid la o cantitate imensă de cunoştinţe, competenţe şi expertiză din Europa şi facilitează accesul la schemele de finanţare naţionale publice sau private.

Informaţii suplimentare: http://www.eurekanetwork.org/

Programul Eurostars oferă finanţare concepută special pentru nevoile firmelor mici, sprijinindu-le participarea la proiecte internaţionale în domeniul cercetării şi inovării.

Informaţii suplimentare: http://www.eurostars-eureka.eu/home.do

Educaţie şi pregătire

✓ Programul de acţiune integrată în domeniul învăţării pe toată durata vieţii

Programul de acţiune integrată în domeniul învăţării pe toată durata vieţii pentru perioada 2007-2013 cuprinde patru programe specifice: COMENIUS pentru activităţile de educaţie generală de la ciclul primar la cel liceal, ERASMUS pentru activităţile de educaţie şi formare avansată din învăţământul superior, LEONARDO DA VINCI pentru toate celelalte aspecte din educaţia şi formarea profesională şi GRUNDTVIG pentru educaţia adulţilor. LEONARDO DA VINCI este programul cu cea mai mare importanţă pentru întreprinderi, deoarece sprijină iniţiativele transnaţionale inovatoare de promovare a cunoaşterii, aptitudinilor şi competenţelor necesare integrării de succes în viaţa activă şi exercitării depline a cetăţeniei.

Informaţii suplimentare:
http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme/doc78_en.htm

✓ Erasmus pentru tinerii antreprenori

Acest program este un proiect pilot iniţiat de UE în 2009. El oferă asistenţă practică şi financiară noilor antreprenori care doresc să petreacă o perioadă într-o întreprindere dintr-o altă ţară a UE şi să înveţe astfel de la antreprenori cu experienţă. Obiectivele sunt schimbul de idei, experienţă şi informaţii dintre antreprenori, sporirea accesului pe piaţă şi identificarea unor potenţiali parteneri pentru noi afaceri în alte ţări UE. Programul este cofinanţat de UE, având un buget total de 4,3 milioane €, şi acoperă costurile de călătorie şi cazare pe durata şederii.

Informaţii suplimentare:
http://ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/support_measures/erasmus/index.htm
http://www.erasmus-entrepreneurs.eu/index.php?lan=ro

Cultură şi media

✓ CULTURA 2007-2013

Programul CULTURA 2007-2013 furnizează subvenţii pentru proiectele de cooperare culturală în toate domeniile artistice şi culturale (artele spectacolului, arte plastice şi vizuale, literatură, moştenire culturală, istorie etc.). Programul are un buget de 400 milioane € pentru proiecte şi iniţiative care celebrează diversitatea culturală şi moştenirea culturală comună din Europa prin intermediul dezvoltării cooperării transfrontaliere dintre instituţii şi operatori culturali. Programul are trei obiective principale: promovarea mobilităţii transfrontaliere a lucrătorilor din sectorul cultural, încurajarea circulaţiei transnaţionale a realizărilor culturale şi artistice şi cultivarea dialogului intercultural.

Informaţii suplimentare: http://ec.europa.eu/culture/our-programmes-and-actions/doc411_en.htm

Alte oportunităţi de finanţare a proiectelor culturale prin programe Europene:
http://ec.europa.eu/culture/eu-funding/doc2886_en.htm

Pagina „Oportunităţi de finanţare" de pe site-ul Direcţiei Generale Educaţie şi Cultură oferă o prezentare generală a tuturor apelurilor pentru propuneri de proiecte deschise:

http://ec.europa.eu/culture/calls-for-proposals/call3016_en.htm

✓ MEDIA 2007-2013

Pentru perioada 2007-2013, programul are un buget de 755 milioane € şi vizează formarea specialiştilor în mijloace media, dezvoltarea de companii şi proiecte de producţie, distribuţia şi promovarea lucrărilor cinematografice şi a programelor audiovizuale şi finanţarea festivalurilor cinematografice. Programul furnizează subvenţii pentru IMM-urile care sunt active în aceste domenii.

Informaţii suplimentare: http://ec.europa.eu/information_society/media/index_en.htm

2. Fonduri structurale

Obiectivul Fondurilor structurale este de a reduce discrepanţele din dezvoltarea regiunilor şi de a sprijini coeziunea socială şi economică din interiorul Uniunii Europene Prin urmare, Comisia Europeană cofinanţează proiecte regionale din statele membre. Totuşi, trebuie subliniat faptul că sprijinul direct pentru cofinanţarea investiţiilor IMM-urilor se poate acorda doar IMM-urilor din regiunile mai puţin dezvoltate economic (aşa-numitele regiuni de „convergenţă"). În alte regiuni, a fost acordată prioritate acţiunilor cu un efect de pârghie ridicat (de exemplu formare în domeniul antreprenoriatului, servicii de sprijin, incubatoare de afaceri, mecanisme de transfer de tehnologie, activităţi în reţea etc.) în comparaţie cu sprijinul direct furnizat IMM-urilor individuale.

Vă atragem atenţia că gestiunea programelor şi selecţia proiectelor se realizează la nivel naţional şi/sau regional.

Pentru perioada 2007-2013, strategia şi resursele politicii de coeziune (Fondul European de Dezvoltare Regională [FEDR], Fondul Social European [FSE] şi Fondul European de Coeziune) sunt grupate în cadru a trei obiective prioritare, cu un buget total de 347,41 miliarde €:

• Convergenţă: accelerarea convergenţei economice a regiunilor mai puţin dezvoltate (81,54% din buget);

• Competitivitate regională şi ocuparea forţei de muncă: întărirea competitivităţii şi atractivităţii regionale, precum şi sprijinirea lucrătorilor şi a companiilor în adaptarea la schimbările de natură economică (15,94% din buget);

• Cooperarea teritorială europeană: întărirea cooperării transfrontaliere, transnaţionale şi interregionale (2,52% din buget).

✓ Fondul European de Dezvoltare Regională

FEDR este cel mai important instrument financiar comunitar de care beneficiază IMM-urile. Scopul său este de a reduce discrepanţele din dezvoltarea regiunilor şi de a sprijini coeziunea socială şi economică din interiorul Uniunii Europene. FEDR cofinanţează activităţi dintr-o multitudine de domenii care urmăresc să întărească crearea şi competitivitatea IMM-urilor:

1. antreprenoriat, inovaţie şi competitivitate a IMM-urilor (precum mentorat în antreprenoriat, tehnologii inovatoare, implementarea sistemelor de management în IMM-uri, ecoinovaţie, utilizarea mai eficientă a TIC);
2. îmbunătăţirea mediului regional şi local pentru IMM-uri (de exemplu, accesul la capital pentru IMM-uri aflate în etapele de pornire şi de expansiune, infrastructură de afaceri şi servicii de sprijin pentru IMM-uri, cercetare şi dezvoltare tehnologică şi capacităţi de inovare locale şi regionale, cooperare în materie de afaceri şi capacităţi de inovare);
3. cooperarea interregională şi transfrontalieră a IMM-urilor;
4. investiţii în resurse umane (alături de finanţări din Fondul Social European).

Spre deosebire de alte surse de finanţare comunitară, programele FEDR nu sunt gestionate direct de Comisie, ci de autorităţile naţionale şi regionale. De asemenea, acestea au rolul de puncte de contact pentru depunerea cererilor de finanţare şi pentru selecţia proiectelor.

Informaţii suplimentare: http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/feder/index_ro.htm

Site-ul Web al Direcţiei Generale Politica Regională oferă informaţii despre acţiunile UE care sprijină dezvoltarea regională:

http://ec.europa.eu/regional_policy/index_ro.htm

Site-ul conţine:

- lista autorităţilor de gestionare a fondurilor structurale din fiecare regiune: http://ec.europa.eu/regional_policy/manage/authority/authority_en.cfm şi

- un rezumat al programelor disponibile în fiecare regiune: http://ec.europa.eu/regional_policy/country/prordn/index_en.cfm

✓ Fondul Social European

Pentru perioada 2007-2013, Fondul Social European finanţează măsuri de anticipare şi de gestionare a schimbărilor economice şi sociale, beneficiind de numeroase oportunităţi de finanţare pentru IMM-uri. Cele patru domenii principale de acţiune din cadrul obiectivului „Competitivitate regională şi ocuparea forţei de muncă" sunt:

1. creşterea adaptabilităţii lucrătorilor şi a întreprinderilor;
2. intensificarea accesului la locuri de muncă şi a participării pe piaţa muncii;
3. consolidarea incluziunii sociale prin combaterea discriminării şi prin facilitatea accesului pe piaţa muncii a persoanelor dezavantajate;
4. promovarea parteneriatului pentru reformă în domeniile ocupării forţei de muncă şi incluziunii.

În regiunile mai puţin prospere, fondul se concentrează asupra promovării ajustării structurale, a creşterii şi a creării de locuri de muncă. În acest scop, ESF finanţează în cadrul obiectivului „Convergenţă":

1. eforturile de extindere şi de îmbunătăţire a investiţiilor în capitalul uman, în special prin îmbunătăţirea sistemelor de educaţie şi pregătire;
2. acţiunile menite să dezvolte capacităţile instituţionale şi eficienţa administraţiilor publice la nivel naţional, regional şi local.

Informaţii suplimentare: http://ec.europa.eu/employment_social/esf

✓ Fondul pentru Dezvoltare Rurală

Pe perioada 2007-2013, Fondul pentru Dezvoltare Rurală se concentrează asupra a trei axe tematice: îmbunătăţirea competitivităţii agriculturii şi silviculturii, protecţia mediului şi a zonelor rurale, ameliorarea calităţii vieţii şi diversificarea economiei rurale. Cea de-a patra axă introduce de asemenea posibilităţi privind abordările locale ascendente ale dezvoltării rurale.

Pentru fiecare set de priorităţi, statele membre pregătesc strategii naţionale de dezvoltare rurală, pornind de la următoarele şase orientări strategice comunitare:

1. îmbunătăţirea competitivităţii agriculturii şi silviculturii;
2. îmbunătăţirea mediului şi a zonelor rurale;
3. îmbunătăţirea calităţii vieţii din zonele rurale şi încurajarea diversificării;
4. construirea de capacităţi locale pentru ocuparea de locuri de muncă şi pentru diversificare;
5. traducerea priorităţilor în programe;
6. complementaritatea instrumentelor comunitare.

Informaţii suplimentare: http://ec.europa.eu/agriculture/rurdev/index_en.htm

3. Instrumente financiare

Aceste scheme nu furnizează finanţare directă IMM-urilor, ci sunt de obicei derulate prin intermediari financiari, precum bănci, instituţii de credit sau fonduri de investiţii. Ele urmăresc creşterea volumului de credit disponibil pentru IMM-uri şi încurajarea intermediarilor în a-şi dezvolta propria capacitate de împrumutare pentru IMM-uri.

✓ Programul cadru pentru competitivitate şi inovaţie (CIP)

Programul cadru pentru competitivitate şi inovaţie (CIP) prevede o sumă de 1 130 milioane € pentru **instrumente financiare** pentru perioada 2007-2013. Aceste instrumente sunt organizate în cadrul a trei mecanisme gestionate de Fondul European de Investiţii (FEI), în numele Comisiei.

1. Facilitatea pentru IMM-uri inovatoare şi cu creştere rapidă (GIF) urmăreşte creşterea aportului de capital pentru IMM-urile inovatoare, atât în fazele de început (GIF1), cât şi în cea de expansiune (GIF2). GIF împarte riscul şi câştigul cu investitorii de capitaluri proprii, oferind pârghii importante în furnizarea de capitaluri companiilor inovatoare.

2. Facilitatea de garantare pentru IMM-uri furnizează garanţii suplimentare schemelor de garanţii, cu scopul de a creşte finanţarea prin împrumut a IMM-urilor. Ea se concentrează pe abordarea deficienţelor pieţei din patru domenii:
   (i) accesul la împrumuturi (sau la un substitut al împrumutului, precum leasingul) pentru IMM-urile cu potenţial de creştere;
   (ii) furnizarea de microcredite;
   (iii) accesul la capitaluri şi cvasicapitaluri;
   (iv) securitizare.

3. O schemă de creare de capacităţi finanţează capacitatea intermediarilor financiari din unele state membre.

Informaţii suplimentare:
http://ec.europa.eu/cip/index_en.htm
http://ec.europa.eu/enterprise/policies/finance/cip-financial-instruments/index_en.htm
http://www.eif.europa.eu/index.htm

Doriţi să aflaţi dacă un IMM este eligibil pentru un împrumut? Căutaţi o sursă de împrumut garantat de UE în ţara dumneavoastră? Accesaţi site-ul http://access2finance.eu

✓ Resursele comune europene pentru microîntreprinderi şi întreprinderi mijlocii (JEREMIE)

JEREMIE este o iniţiativă comună a Comisiei Europene, a Fondului European de Investiţii şi a Băncii Europene de Investiţii. Iniţiativa urmăreşte ameliorarea accesului la finanţări pentru microîntreprinderi şi întreprinderi mijlocii şi, în special, furnizarea de microcredite, de finanţări de capital de risc sau de garanţii şi alte forme de finanţare inovatoare. Se acordă prioritate finanţării unei afaceri proaspăt demarate, transferului de tehnologie, fondurilor destinate tehnologiei şi inovaţiei, precum şi microcreditelor. JEREMIE este administrat ca o parte integrantă a programelor Fondului European pentru Dezvoltare Regională, iar proiectele sunt selectate la nivelul regional şi naţional corespunzător.

Vă rugăm să reţineţi că gestiunea programelor şi selecţia proiectelor se realizează la nivel naţional şi/sau regional.

Informaţii suplimentare:
http://eif.europa.eu/jeremie/
http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/2007/jjj/jeremie_en.htm

Pentru a obţine finanţare, pentru a găsi autorităţi naţionale/regionale ce vă pot informa despre posibilităţile de finanţare în ţara sau regiunea Dumneavoastră prin fondul JEREMIE: http://ec.europa.eu/regional_policy/manage/authority/authority_ro.cfm

✓ Joint Action to Support Micro-finance Institutions in Europe – JASMINE – (Acţiunea comună de sprijinire a instituţiilor de microfinanţare din Europa)

JASMINE este o iniţiativă comună a Comisiei Europene, a Fondului European de Investiţii şi a Băncii Europene de Investiţii şi completează iniţiativa JEREMIE. Iniţiativa urmăreşte dezvoltarea ofertei de microcredite în Europa prin intermediul a două acţiuni principale: prin furnizarea de asistenţă tehnică instituţiilor de microfinanţare pentru a le ajuta să fie intermediari financiari credibili şi pentru a obţine capital într-un mod mai facil, precum şi prin finanţarea activităţilor instituţiilor financiare nebancare, pentru ca acestea să poată acorda un număr mai mare de împrumuturi. Obiectivul programului este de a îmbunătăţi accesul la finanţare al întreprinderilor mici, al persoanelor şomere sau al persoanelor fără un loc de muncă în prezent, care ar dori să devină prestatori de activităţi independente, dar care nu au posibilitatea de a accesa servicii bancare tradiţionale. Acest program a debutat în 2008 cu o fază-pilot de trei ani şi cu un capital iniţial de 50 milioane €.

Informaţii suplimentare:
http://eif.europa.eu/jasmine/activity/index.htm
http://www.eif.org/what_we_do/microfinance/JASMINE/index.htm

✓ Investiţii proprii ale Fondului European de Investiţii (FEI)

Activitatea FEI se sprijină pe două instrumente:

- **Instrumentele de capital de risc** ale FEI constau în investiţii de capital în fonduri de capital de risc şi incubatoare de afaceri care sprijină IMM-urile, în speciale cele proaspăt create şi orientate spre tehnologie.

- **Instrumentele de garantare** ale FEI constau în furnizarea de garanţii care acoperă creditele acordate IMM-urilor de instituţiile financiare.

Informaţii suplimentare:
http://eif.europa.eu
http://www.eif.org/EIF_for/sme_finance/index.htm

✓ Împrumuturi oferite de Banca Europeană de Investiţii (BEI)

Aceste împrumuturi vor fi acordate cu ajutorul intermediarilor, precum băncile comerciale. Ele vizează investiţiile tangibile sau intangibile efectuate de IMM-uri. Împrumuturile BEI pot contribui şi la asigurarea unei baze stabile de capital de lucru pentru IMM-uri; aceasta înseamnă că pot fi eligibile pentru finanţare BEI şi împrumuturile în scopul finanţării pasivelor asociate ciclului comercial al IMM-urilor şi care reflectă necesarul de finanţare pe termen lung al IMM-urilor. Durata acestor împrumuturi va fi cuprinsă între 2 şi 12 ani, cu o valoare maximă de 12,5 milioane € per împrumut.

Informaţii suplimentare:
http://eib.europa.eu
http://eib.europa.eu/projects/topics/sme/index.htm
http://eib.europa.eu/about/news/eib-loan-for-smes.htm?lang=-ro
http://eib.europa.eu/projects/topics/sme/intermediaries/index.htm

Pentru o listă a intermediarilor financiari în UE:
http://eib.europa.eu/projects/topics/sme/intermediaries/europe.htm?lang=en&
Pentru o listă a intermediarilor financiari în afara UE:
http://eib.europa.eu/projects/topics/sme/outside-eu/index.htm?lang=en&

✓ Instrumentul european de microfinanţare Progress

UE a înfiinţat un nou instrument european de microfinanţare Progress, care oferă microcredite întreprinderilor mici şi persoanelor care şi-au pierdut locul de muncă şi doresc să îşi lanseze propriile întreprinderi mici.

Informaţii suplimentare:
http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=ro&catId=836
http://www.eif.org/what_we_do/microfinance/progress/index.htm

Puteţi afla dacă există deja un furnizor de microcredite selecţionat pentru facilitatea de microfinanţare Progres în ţara Dumneavoastră:

http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=983&langId=ro

4. Sprijin pentru internaţionalizarea IMM-urilor

De reţinut că o parte din scheme nu furnizează finanţări pentru IMM-uri în mod direct. Finanţările sunt direcţionate spre organizaţii intermediare şi/sau autorităţi publice. Prin urmare, finanţarea este deseori indirectă.

ŢĂRI VECINE ŞI CANDIDATE

✓ Instrumentul de asistenţă pentru pre-aderare (IPA)

Începând din ianuarie 2007, Instrumentul de asistenţă pentru pre-aderare (IPA) înlocuieşte o serie de instrumente care vizează ţările candidate (PHARE, ISPA, SAPARD etc.). Acest instrument este constituit din cinci componente distincte: asistenţă pentru tranziţie şi crearea de instituţii; cooperare transfrontalieră; dezvoltare regională; resurse umane; dezvoltare rurală.

Ţările beneficiare se împart în două categorii:

- Ţările candidate UE, eligibile pentru toate cele cinci componente IPA
- Ţările candidate potenţiale din regiunea vest-balcanică, eligibile doar pentru primele două componente.

Comisia Europeană oferă finanţare indirectă IMM-urilor din ţările eligibile IPA facilitând accesul acestora la credite, la operaţii de leasing şi de capital, prin cooperarea cu instituţiile financiare internaţionale (BEI şi BERD). Intermediarii financiari din ţările candidate trebuie să îşi ia angajamentul de a dezvolta operaţiunile pentru IMM-uri ca parte semnificativă a afacerilor proprii.

Pe următoarele site-uri se poate consulta o listă a intermediarilor financiari locali:
http://www.ebrd.com/apply/small/index.htm
http://eib.europa.eu/products/loans/intermediated/index.htm

Detalii şi informaţii suplimentare se găsesc la punctele de contact naţionale pentru fiecare ţară:
http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/ipa/index_ro.htm

✓ Facilitatea de investiţie pentru vecinătate (NIF)

Obiectivul Politicii Europene de Vecinătate, lansate în 2004, este de a stabili o colaborare privilegiată cu vecinii UE printr-o aprofundare a relaţiilor politice şi a integrării economice. Şaisprezece ţări învecinate beneficiază de această politică. Acţiunile sale sunt finanţate prin ENPI (Instrumentul European de Vecinătate). Pentru perioada 2007-2013, bugetul total pentru această politică este de 12 miliarde €, fiind alocat programelor individuale ale ţărilor în funcţie de necesităţile acestora, de capacitatea lor de absorbţie şi de implementarea reformelor convenite.

Facilitatea de investiţie pentru vecinătate sprijină, printre altele, sectorul privat, în special prin operaţii cu capital de risc orientate spre IMM-uri.

Pentru perioada 2007-2013, bugetul total pentru această iniţiativă este de 745 milioane €, la care se adaugă contribuţiile directe din partea statelor membre şi un fond fiduciar administrat de Banca Europeană de Investiţii.

Pentru a beneficia de această facilitate, proiectul trebuie să fie înaintat de o instituţie europeană de finanţare publică recunoscută de consiliul NIF ca fiind eligibilă (de exemplu, Banca Europeană de Investiţii sau Banca Europeană pentru Reconstrucţie şi Dezvoltare).

Informaţii suplimentare:
http://ec.europa.eu/world/enp/index_en.htm
http://ec.europa.eu/europeaid/where/neighbourhood/regional-cooperation/irc/investment_en.htm

✓ Programul de investiţii pentru zona estică

Obiectivul Politicii Europene de Vecinătate, lansate în 2004, este de a stabili o colaborare privilegiată cu vecinii UE printr-o aprofundare a relaţiilor politice şi a integrării economice. Şaisprezece ţări învecinate beneficiază de această politică. Acţiunile sale sunt finanţate prin ENPI (Instrumentul European de Vecinătate). Pentru perioada 2007-2013, bugetul total pentru această politică este de 12 miliarde €, fiind alocat programelor individuale ale ţărilor în funcţie de necesităţile acestora, de capacitatea lor de absorbţie şi de implementarea reformelor convenite.

Având un buget total de 7 milioane € pentru perioada 2010-2013, obiectivul Programului de investiţii pentru zona estică este menit a sprijini dezvoltarea economică a regiunii (Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Modova şi Ucraina) şi ameliorarea mediului de afaceri din această zonă. Programul sprijină IMM-urile în procesul lor de internaţionalizare, perfecţionând interconectarea acestora şi încurajându-le dezvoltarea comercială.

Informaţii suplimentare:
http://www.enpi-info.eu/maineast.php?id=315&id_type=10
http://ec.europa.eu/europeaid/work/ap/aap/2011_en.htm

✓ Facilitatea UE/BERD de finanţare a IMM-urilor

Acest program oferă finanţare IMM-urilor din 11 ţări din Europa Centrală, inclusiv statele în curs de aderare la UE şi noile state membre. Această finanţare este procesată prin băncile, companiile de leasing şi fondurile de capital locale. Finanţarea disponibilă este de 847 milioane € din partea BERD, la care se adaugă o contribuţie de 130 milioane € din partea Comisiei Europene.

Informaţii suplimentare:
http://www.ebrd.com/pages/sector/financial/sme.shtml
http://www.ebrd.com/pages/about/policies/msme.shtml

✓ Sprijinul nefinanciar BERD: programele TAM şi BAS

Prin programele TAM (Managementul schimbării de direcţie) şi BAS (Servicii de consultanţă pentru afaceri), BERD ajută întreprinderile private să se adapteze la cererile economiei de piaţă şi contribuie la dezvoltarea întreprinderilor mici şi mijlocii. Primul program vizează schimbările manageriale şi structurale din cadrul companiilor, oferind consultanţă din partea unor manageri cu experienţă, în timp ce al doilea sprijină iniţiativele pe termen lung şi dezvoltă o infrastructură durabilă pentru serviciile de consultanţă adresate afacerilor locale.

Companiile pot trimite cereri în mod direct folosind un formular de cerere TAM/BAS. Acesta va fi înaintat echipei de management, care decide dacă poate fi demarat proiectul şi hotărăşte termenele de cooperare.

Informaţii suplimentare:
http://www.ebrd.com/apply/tambas/index.htm
http://www.ebrd.com/pages/workingwithus/tambas.shtml
http://www.ebrd.com/pages/workingwithus/tambas/guide.pdf

✓ Împrumuturi BEI pentru IMM-urile din ţările aflate în Vecinătatea Estică

În cadrul Parteneriatului estic, BEI a lansat în 2009/2010, împrumuturile pentru IMM-urile din ţările aflate în Vecinătatea Estică, lărgind astfel acoperirea geografică a împrumuturilor până dincolo de graniţele Uniunii Europene, ale regiunii vest-balcanice şi ale ţărilor aflate în faza de pre-aderare.

Pentru informaţii privind intermediarii locali din ţările învecinate, consultaţi site-urile BEI: http://eib.europa.eu/products/loans/intermediated/index.htm

Informaţii suplimentare:
http://www.eib.europa.eu/about/press/2009/2009-184-eib-launches-sme-loans-for-eus-eastern-neighbours.htm
http://www.eib.europa.eu/projects/regions/eastern-neighbours/index.htm?lang=en

✓ Împrumuturi acordate de BEI IMM-urilor din ţările mediteraneene partenere (FEMIP)

FEMIP acordă împrumuturi întreprinderilor mici din ţările din regiunea mediteraneană (Algeria, Egipt, Gaza/Cisiordania, Israel, Iordania, Liban, Maroc, Siria şi Tunisia), în special prin intermediari locali, pentru proiecte care să îmbunătăţească infrastructura economică din zonă.

Informaţii suplimentare:
http://www.eib.org/projects/regions/med/
http://www.enpi-info.eu/indexmed.php?lang_id=450

AMERICA LATINĂ

✓ AL-Invest IV

Obiectivul acestui program este de a sprijini internaţionalizarea IMM-urilor din America Latină printr-o reţea de operatori din Europa şi din America Latină care colaborează la organizarea de întâlniri între companii active în acelaşi domeniu, de pe ambele maluri ale Atlanticului. Participanţii primesc un program de întâlniri directe, organizate special, în funcţie de profilurile şi produsele fiecăruia.

Finanţarea se acordă organizaţiilor non-profit, precum camerele de comerţ care organizează evenimentele de parteneriat care facilitează cooperarea. AL-Invest IV (2009-2012) se implementează prin 3 organizaţii de afaceri latino-americane: NAFIN, CAINCO şi CNI. Companiile pot beneficia prin participarea directă la aceste evenimente. Costurile de organizare sunt suportate de Comisia Europeană, care contribuie la program cu un buget de 50 milioane €.

Informaţii suplimentare:
http://ec.europa.eu/europeaid/where/latin-america/regional-cooperation/al-invest/index_en.htm

ASIA

✓ Programul EU Gateway

Obiectivul acestui program, derulat din 2008 până în 2015, este de a promova introducerea produselor europene pe piaţa japoneză şi sud-coreeană, completând şi adăugând valoare activităţilor de promovare a exportului derulate de statele membre UE în mod individual, în sectoarele industriale europene care sunt considerate cu un potenţial ridicat în Japonia sau Coreea (servicii şi tehnologii medicale, construcţie şi tehnologii de construcţii, TIC, tehnologii ecologice şi energetice, design interior, articole de vestimentaţie). IMM-urile participante beneficiază de sprijin indirect prin organizarea de misiuni comerciale care să faciliteze cooperarea, precum şi asistenţă financiară şi logistică specifică.

Informaţii suplimentare:
http://www.eu-gateway.eu

✓ Programele de cooperare industrială UE-Japonia

Acestea sunt programe anuale accesibile companiilor de orice mărime, inclusiv IMM-urilor. Sprijinul indirect este acordat prin intermediul organizării programelor de formare în Japonia, care sunt gratuite şi includ o bursă pentru participanţii din cadrul IMM-urilor. Există 4 programe care se derulează în prezent:

- Programul HRTP urmăreşte să sprijine managerii din IMM-urile europene profund implicaţi în relaţiile dintre companiile lor şi Japonia, urmărind să abordeze piaţa japoneză. Stagiul cu o durată de cinci săptămâni în Japonia cuprinde un curs de limba şi cultura japoneză, seminarii şi cursuri specializate, precum şi vizite la sediul companiilor.

- Programul DBP (Practici de afaceri şi de distribuţie) este o misiune de cinci/opt zile în Japonia, care ajută companiile din Europa să dobândească o înţelegere practică a sistemului de distribuţie japonez.
- Programul FDI (Investiţii străine directe) este o misiune cu o durată de 5 zile în Japonia, care furnizează participanţilor din UE o înţelegere practică a modalităţii în care firmele din UE pot beneficia de politica japoneză din domeniul investiţiilor străine directe în ceea ce priveşte demararea şi dezvoltarea unei afaceri în Japonia prin dobândirea de active locale.
- WCM este o misiune intensivă de cinci/opt zile în Japonia care urmăreşte creşterea productivităţii şi reducerea costurilor în sectorul de producţie şi include vizitarea câtorva dintre cele mai avansate fabrici din lume.

Informaţii suplimentare:
http://www.eu-japan.eu/global/business-training.html - (pagină disponibilă şi în limba japoneză)

✓ China

- Să înţelegem China

Un program de formare organizat de Eurochambres împreună cu alte părţi interesate şi cofinanţat de Comisia Europeană. Programul cuprinde cursuri destinate organizaţiilor de afaceri, pentru a ajuta companiile europene să înţeleagă mai bine economia chineză şi să devină mai competitive pe piaţa din China.

Informaţii suplimentare:
http://www.understandingchina.eu/

- Programul de schimb UE-China pentru formarea managerilor

Programul oferă formare managerilor chinezi și europeni în domeniul limbilor străine, culturii și practicilor de afaceri de pe celălalt continent.

Informaţii suplimentare:
http://www.metp.net.cn/english/index_asp_ColumnId=271

Pentru informaţii despre oportunităţile din alte zone geografice şi ţări, consultaţi a site-ului web EuropeAid, Oficiul de Cooperare a Uniunii Europene:

http://ec.europa.eu/comm/europeaid/index_ro.htm

Europaidpublică pe site-ul său **cereri de oferte şi apeluri pentru propuneri** pentru programele de relaţii externe. Pentru unele programe pot depune cereri şi IMM-urile.

Informaţii suplimentare:
https://webgate.ec.europa.eu/europeaid/online-services/index.cfm?do=publi.welcome

5. Asistenţă la nivel local

✓ Enterprise Europe Network

Reţeaua Enterprise Europe Network este cea mai mare reţea de sprijin pentru întreprinderi şi de inovare din Europa care furnizează servicii integrate de calitate ridicată în beneficiul IMM-urilor. Misiunea reţelei este de a furniza informaţii integrate, cooperare de afaceri, servicii de transfer de inovaţie şi tehnologii în sprijinul întreprinderilor mici şi al IMM-urilor inovatoare.

Una dintre activităţile principale ale reţelei este informarea întreprinderilor cu privire la problemele europene şi oferirea unei reacţii din partea IMM-urilor către Comisie, pentru a garanta faptul că legislaţia viitoare va răspunde nevoilor IMM-urilor. Membri reţelei au expertiză în domeniile de interes specific pentru companii, precum: achiziţiile publice, cooperarea de afaceri, finanţările, inovaţia, transferul de tehnologii, cercetarea de piaţă şi legislaţia comunitară. De asemenea, membrii reţelei sprijină companiile care doresc să participe la proiectele Comisiei şi îndeplinesc formalităţile administrative. Ei se bucură de un acces direct la Comisia Europeană şi sunt sprijiniţi de un număr de angajaţi din cadrul Agenţiei Executive pentru Competitivitate şi Inovare de la Bruxelles, care îi asistă la soluţionarea celor mai complexe întrebări.

De asemenea, activităţile de creştere a conştientizării (participarea la târguri, organizarea de seminarii, conferinţe, ateliere etc.) şi furnizarea unei serii de publicaţii în limbile locale (ghiduri, buletine informative, site-uri web etc.) contribuie la diseminarea informaţiilor către companii.

De asemenea, reţeaua Enterprise Europe Network sprijină inovaţia prin furnizarea de servicii de brokeraj pentru transferul tehnologiilor şi al cunoştinţelor. Reţeaua sprijină, de asemenea, activităţile de creare de parteneriate între toate tipurile de jucători din domeniul inovaţiei şi se implică în diseminarea informaţiilor despre problemele privind inovaţia şi în exploatarea tehnologiilor bazate pe cercetare. În plus, reţeaua gestionează a bază de date de parteneri potenţiali ce cuprinde peste 12.000 de oferte şi cereri de cooperare.

Indiferent de stagiul ciclului de afaceri al unei companii sau de nivelul de familiaritate cu problemele europene, reţeaua Enterprise Europe Network poate ajuta. Ea asistă companiile în demersul lor de a profita de oportunităţile de afaceri şi le poate expune pieţelor europene şi internaţionale pin intermediul partenerilor săi din 47 de ţări. Reţeaua Enterprise Europe Network are peste 600 de birouri răspândite în Europa şi în ţările terţe. Acestea includ toate statele membre UE, ţările candidate, ţările asociate la Programului pentru competitivitate şi inovaţie, membrii spaţiului economic european şi şi importanţi parteneri economici precum China, Rusia, Corea de Sud, Mexic şi Statele Unite ale Americii.

Informaţii suplimentare: http://ec.europa.eu/enterprise-europe-network

Pentru a găsi cea mai apropiată filială a reţelei, atât înăuntrul şi în afara Europei:

http://www.enterprise-europe-network.ec.europa.eu/about/branches

✓ Centre de afaceri externe ale UE

India

În Ianuarie 2009 a fost deschis un centru european pentru afaceri şi tehnologie în New Delhi. Co-finanţat de către Uniunea Europeană, centrul urmează să deschidă filiale şi în Mumbai, Kolkata şi Bangalore şi are obiectivul de a deveni un punct de referinţă pentru companiile şi instituţiile de cercetare europene care doresc să intre pe piaţa indiană . Principarul iniţiator este organizaţia Eurochambre, în parteneriat cu 16 alte organizaţii de afaceri şi cercetare din 4 sectoare (biotehnologie, energie, mediu şi transport). Centrul va oferi o gamă largă de servicii printre care: servicii de informare, consultanţă şi asistenţă precum şi servicii specifice de sector.

Pentru mai multe detalii:

http://www.ebtc.eu//

China

Centrul European pentru susţinerea întreprinderilor mici şi mijlocii (Centru European pentru IMM-uri), finanţat de către Comisia Europeană (cu 5 milioane de Euro) va oferi servicii de informare, consultanţă, training şi identificare de oportunităţi pentru IMM-urile Europene care doresc să exporte sau să investească pe piaţa chineză.

Pentru mai multe detalii:

http://ec.europa.eu/delegations/china/documents/projects/eu_sme_centre.pdf

http://www.eusmecentre.org.cn/

Alte surse de informaţii

Portalul pentru IMM-uri: Acest portal reunește toate informațiile oferite de UE, despre și pentru IMM-uri, variind de la recomandări practice la aspecte privind politicile, de la puncte de contact locale la link-uri de relaționare

http://ec.europa.eu/small-business

Baza de date cu ***„împrumuturi şi contracte”*** de pe site-ul *„Europa”* oferă o prezentare generală a programelor şi instrumentelor comunitare:

http://ec.europa.eu/contracts_grants/index_en.htm

Europa voastră: acest portal prezintă persoanelor şi întreprinderilor informaţii practice cu privire la drepturile şi oportunităţile de care beneficiază în Uniunea Europeană ca un întreg şi în statele membre luate individual, including information on national funding opportunities.: http://ec.europa.eu/youreurope/business/index_en.htm

TED, Licitaţii Electronice Zilnice: baza de date cu licitaţiile publice, publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene: http://ted.europa.eu/

Direcţia Generală Întreprinderi şi Industrie - Comisa Europeană:

http://ec.europa.eu/enterprise/index_en.htm

Declinare de răspundere
Comisia Europeană nu îşi asumă niciun fel de răspundere cu privire la informaţiile prezentate în acest ghid. Reproducerea este autorizată cu condiţia menţionării sursei.